

Otázka: Inlace a nezaměstnanost

Předmět: Ekonomie

Přidal(a): mimino94

INFLACE

- Jeden z makroekonomických ukazatelů
- Je nedílnou součástí tržní ekonomiky
- Inlace
 - nárůst
 - všeobecný růst cenové hladiny
 - pokles kupní síly peněz (za stejné množství peněz si toho koupím méně)
 - pokles hodnoty peněz

Měření inflace

- Vyjadřujeme tzv. *mírou inflace*
- K výpočtu používáme tzv. cenové indexy:
- Index spotřebitelských cen
- Index cen výrobků
- Deflátor HDP

Index spotřebitelských cen

- Zjišťován přímo v terénu s využitím tzv. spotřebního koše
- 714 položek ve 12 oddílech
- CPI_t - index spotřebitelských cen v roce t
- $I = (CPI_t - CPI_{t-1}) / (CPI_{t-1}) \times 100$

Deflátor HDP

- Je to podíl nominálního a reálného HDP
- Deflátor = $(HDP_N) / (HDP_R)$

Druhy inflace

- Dělení podle rychlosti:
 - Inflace mírná - jednociferná, přirozená, ceny jsou prakticky stabilní
 - Inflace pádivá - dvojciferná, úspory ztrácí hodnotu, lidé upřednostňují spotřebu
 - Hyperinflace - trojciferná, peníze neplní své funkce
- Dělení podle příčiny:
 - Tažená inflace
 - Tlačená náklady
- Dělení podle formy:
 - Inflace zjevná - ceny viditelně rostou
 - Inflace skrytá - indexy cen nevykazují růst cen za služby
 - Inflace potlačená - vláda se jí snaží „zabrzdit“ ale to neodstraňuje problém

Důsledky inflace

- Inlace snižuje reálné důchody a bohatství - při vysoké inflaci klesá hodnota peněz, reálné mzdy klesají. Pozornost se musí věnovat tzv. transferovým platbám - stát má povinnost je valorizovat
- Vliv inflace na ekonomickou aktivitu - vyšší inflace vytváří prostředí nevhodné pro ekonomickou aktivitu, lidé se bojí vytvářet úspory, ale i dlouhodobé investice

Deflace

- Všeobecný pokles cenové hladiny, vzniká, když je na trhu přebytek zboží a nedostatek peněz, za které by se nakupovalo
- Zvyšuje se hodnota peněz, což je z krátkodobého hlediska dobré
- V dlouhodobém období klesají ceny, tržby a zisky výrobců, tito musí snížit náklady a propouštějí; obyvatelstvo má méně peněz a klesá poptávka a proto se musí snižovat ceny

NEZAMĚŠTNANOST

- Základní makroekonomický ukazatel
- Nedílnou součástí ekonomiky

Z hlediska nezaměstnanosti se obyvatelstvo dělí:

- Ekonomicky aktivní

- lidé zaměstnaní
- lidé nezaměstnaní, kteří si práci aktivně hledají = registrováni na ÚP
- Ekonomicky neaktivní – jsou ti, kteří svoji pracovní sílu nevyužívají
 - Z objektivních důvodů svoji pracovní sílu využívat nemohou (důchodci, tělesně postižení, děti, studenti, ženy na mateřské) – tihle lidé se nepovažují za nezaměstnané
 - Nevyužívají svou pracovní sílu, protože nechtějí (lenost, nechtějí akceptovat mzdu)

Míra nezaměstnanosti

- Vyjádření nezaměstnanosti tzv. míra nezaměstnanosti
- Přirozená míra nezaměstnanosti – pohybuje se v rozmezí 2-3 %
- Plná nezaměstnanost neexistuje
- $u = L / EA \times 100$ [%]

Druhy nezaměstnanosti

- Podle délky
 - dlouhodobá – nezaměstnaní déle než 1 rok
 - krátkodobá – nezaměstnaní do 1 roku
- Nedobrovolná – vadí člověku, že je nezaměstnaný, hledá si práci
- Dobrovolná – nechtějí práci, nehledají ji
- Podle příčiny
 - Frikční nezaměstnanost – ta nejběžnější

- zpravidla krátkodobá
- souvisí se změnou zaměstnání
- Strukturální nezaměstnanost - souvisí s tím, že se mění struktura ekonomiky
 - zvyšuje se nezaměstnanost ve vybraném odvětví ekonomiky (hornictví, hutnictví, textilní průmysl)
 - řešením je rekvalifikace, ale také celoživotní vzdělání
- Cyklická nezaměstnanost - souvisí s ekonomickým cyklem
 - vzniká v době, kdy se ekonomice nedaří, tzn. prochází krizí
 - roste nezaměstnanost napříč všemi odvětvími (služby, zemědělství)
- Sezonní zaměstnanost - zpravidla léto, zima (zemědělství, stavebnictví, lyžařská centra)

Řešení nezaměstnanosti

- Vyplácení podpory v nezaměstnanosti
- Podpora pro získávání nové kvalifikace
- Aktivní politika zaměstnanosti
 - Stát určuje hranici pro odchod do důchodu
 - Stát stanovuje pracovní dobu
 - Vytváří podmínky pro získávání důchodů
 - Podporují vybraná pracovní místa ve vybraných regionech